

II

(Nelegislativní akty)

ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2017/1508

ze dne 28. srpna 2017

o referenčním dokumentu o osvědčených postupech pro environmentální řízení, odvětvových indikátorech vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávacích kritériích pro odvětví výroby potravin a nápojů podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovolné účasti organizací v systému Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS)

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 ze dne 25. listopadu 2009 o dobrovolné účasti organizací v systému Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 761/2001, rozhodnutí Komise 2001/681/ES a 2006/193/ES⁽¹⁾, a zejména na čl. 46 odst. 1 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Odvětvové referenční dokumenty vypracované Komisí v souladu s nařízením (ES) č. 1221/2009 jsou nezbytné, neboť pomáhají organizacím v daném odvětví, aby se lépe zaměřily na nejdůležitější aspekty svého environmentálního řízení, a umožňují hodnocení a zlepšování vlivu činnosti organizací na životní prostředí a související podávání zpráv. Zahrnují osvědčené postupy pro environmentální řízení, indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a případně srovnávací kritéria a ratingové systémy, jež umožňují hodnocení dosahované úrovně vlivu na životní prostředí v daných odvětvích.
- (2) Osvědčené postupy pro environmentální řízení uvedené v příloze tohoto rozhodnutí se týkají klíčových environmentálních problémů zjištěných v odvětví výroby potravin a nápojů. Měly by rovněž podpořit oběhové hospodářství stanovením konkrétních opatření, jež mají zlepšit nakládání s odpady, podporovat využívání vedlejších produktů a zamezit plýtvání potravinami.
- (3) Splnění srovnávacích kritérií určených v odvětvovém referenčním dokumentu není pro organizaci registrovanou v systému EMAS povinné, neboť systém EMAS ponechává posouzení proveditelnosti srovnávacích kritérií, pokud jde o náklady a přínosy, na samotných organizacích.
- (4) Podle nařízení (ES) č. 1221/2009 musí organizace registrované v systému EMAS k odvětvovým referenčním dokumentům přihlížet při vypracování svého systému environmentálního řízení a při posuzování vlivu své činnosti na životní prostředí v environmentálním prohlášení podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 342, 22.12.2009, s. 1.

- (5) Odvětví výroby potravin a nápojů, které je předmětem přílohy tohoto rozhodnutí, bylo stanoveno jako prioritní odvětví pro přijetí odvětvových a meziodvětvových referenčních dokumentů ve sdělení Komise „Vypracování pracovního plánu, kterým se stanoví orientační seznam odvětví pro přijetí odvětvových a meziodvětvových referenčních dokumentů, podle nařízení (ES) č. 1221/2009 o dobrovolné účasti organizací v systému Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS)“⁽¹⁾.
- (6) Opatření stanovená tímto rozhodnutím jsou v souladu se stanoviskem výboru zřízeného podle článku 49 nařízení (ES) č. 1221/2009,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Odvětvový referenční dokument o osvědčených postupech pro environmentální řízení, odvětvových indikátorech vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávacích kritériích pro odvětví výroby potravin a nápojů je uveden v příloze.

Článek 2

Organizace činné v odvětví výroby potravin a nápojů, jež jsou registrované v systému EMAS, přihlédnou k odvětvovému referenčnímu dokumentu uvedenému v článku 1, a v důsledku toho:

- použijí příslušné prvky odvětvového referenčního dokumentu při vypracování a provádění svého systému environmentálního řízení na základě environmentálních přezkumů,
- použijí příslušné indikátory vlivu činnosti organizace v konkrétním odvětví na životní prostředí uvedené v odvětvovém referenčním dokumentu k poskytnutí informací o výkonnosti týkající se konkrétních environmentálních aspektů stanovených v environmentálním prohlášení organizace,
- uvedou v environmentálním prohlášení, jak byly relevantní osvědčené postupy pro environmentální řízení a srovnávací kritéria zohledněny při vyhodnocování vlivu činnosti organizace na životní prostředí a příslušných okolností.

Článek 3

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost devadesátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne 28. srpna 2017.

Za Komisi
předseda
Jean-Claude JUNCKER

⁽¹⁾ Úř. věst. C 358, 8.12.2011, s. 2.

PŘÍLOHA

OBSAH

1.	ÚVOD	4
2.	OBLAST PŮSOBNOSTI	6
3.	OSVĚDČENÉ POSTUPY PRO ENVIRONMENTÁLNÍ ŘÍZENÍ, INDIKÁTORY VLIVU ČINNOSTI ORGANIZACE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A SROVNÁVACÍ KRITÉRIA PRO ODVĚTVÍ VÝROBY POTRAVIN A NÁPOJŮ	9
3.1.	Osvědčené postupy pro environmentální řízení celého odvětví výroby potravin a nápojů	9
3.1.1.	Provedení posouzení environmentální udržitelnosti výrobků a/nebo činností	9
3.1.2.	Udržitelné řízení dodavatelských řetězců	9
3.1.3.	Zlepšení nebo výběr obalů s cílem minimalizovat vliv na životní prostředí	10
3.1.4.	Činnosti čištění šetrné k životnímu prostředí	11
3.1.5.	Zlepšení přepravních a distribučních činností	12
3.1.6.	Zlepšení mrazení a chlazení	13
3.1.7.	Zavádění hospodaření s energií a zvyšování energetické účinnosti ve všech činnostech	14
3.1.8.	Začlenění obnovitelných zdrojů energie do výrobních postupů	15
3.1.9.	Zamezení potravinářskému odpadu ve výrobních činnostech	15
3.1.10.	Zohlednění referenčního dokumentu nejlepších dostupných technik pro potravinářské odvětví, odvětví nápojů a mléka (FDM BREFF)	16
3.2.	Osvědčené postupy pro environmentální řízení ve zpracování kávy	17
3.2.1.	Snížení spotřeby energie používáním předehřívání zelené kávy v pražení dávek kávy	17
3.3.	Osvědčené postupy pro environmentální řízení ve výrobě olivového oleje	17
3.3.1.	Minimalizování spotřeby vody v oddělování olivového oleje	17
3.3.2.	Snížené mytí oliv po přejímce	18
3.4.	Osvědčené postupy pro environmentální řízení ve výrobě nealkoholických nápojů	18
3.4.1.	Používání ventilátorů ve fázi osušování lahví/balení	18
3.5.	Osvědčené postupy pro environmentální řízení ve výrobě piva	19
3.5.1.	Snížení spotřeby energie ve vaření sladiny	19
3.5.2.	Přechod od systémů dávek na průběžné systémy kvašení	19
3.5.3.	Zpětné získávání CO ₂ ve výrobě piva	20
3.6.	Osvědčené postupy pro environmentální řízení ve výrobě masných výrobků a výrobků z drůbežního masa ..	20
3.6.1.	Vysokotlaké zpracování pro dekontaminaci masa	20
3.7.	Osvědčené postupy pro environmentální řízení ve výrobě ovocných šťáv	21
3.7.1.	Využívání zbytků ovoce s přidanou hodnotou	21
3.8.	Nejlepší postupy pro environmentální řízení v činnostech výroby sýra	21
3.8.1.	Opětovné získávání syrovátky	22
3.9.	Osvědčené postupy pro environmentální řízení ve výrobě chleba, sušenek a koláčů	22
3.9.1.	Systémy snížení odpadů z neprodaného chleba	22
3.9.2.	Minimalizace spotřeby energie na pečení	23
3.10.	Osvědčené postupy pro environmentální řízení ve výrobě vína	23
3.10.1.	Snížení spotřeby vody, produkce organického odpadu a spotřeba energie ve vinařském závodě	23
4.	DOPORUČENÉ KLÍČOVÉ INDIKÁTORY VLIVU ČINNOSTI ORGANIZACE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ V KONKRÉTNÍM ODVĚTVÍ	24

1. ÚVOD

Tento odvětvový referenční dokument vychází z podrobné vědecké a politické zprávy ⁽¹⁾ („zprávy o osvědčených postupech“) vypracované Institutem pro prospektivní technologické studie (Institute for Prospective Technological Studies, IPTS), jedním ze sedmi institutů Společného výzkumného střediska (Joint Research Centre, JRC) Evropské komise.

Relevantní právní rámec

Systém Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) byl zaveden v roce 1993 pro dobrovolnou účast organizací nařízením Rady (EHS) č. 1836/93 ⁽²⁾. Systém EMAS následně prošel dvěma významnými revizemi, jež byly předmětem:

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 761/2001 ⁽³⁾;
- nařízení (ES) č. 1221/2009.

Důležitým novým prvkem poslední revize, která vstoupila v platnost dne 11. ledna 2010, je článek 46 o vytváření odvětvových referenčních dokumentů. Tyto odvětvové referenční dokumenty musí zahrnovat osvědčené postupy pro environmentální řízení, indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí pro konkrétní odvětví a případně srovnávací kritéria a ratingové systémy hodnotící dosahovanou úroveň vlivu na životní prostředí.

Jak chápat a používat tento dokument

Systém pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) je systémem pro dobrovolnou účast organizací, které se zavázaly k soustavnému zlepšování vlivu své činnosti na životní prostředí. V tomto rámci poskytuje tento odvětvový referenční dokument pokyny konkrétně pro odvětví výroby potravin a nápojů a zdůrazňuje řadu možností ke zlepšení, jakož i osvědčené postupy.

Dokument vypracovala Evropská komise na základě informací od zúčastněných stran. Technická pracovní skupina složená z odborníků a zúčastněných stran z odvětví a vedená Společným výzkumným střediskem prodiskutovala a posléze odsouhlasila osvědčené postupy pro environmentální řízení, indikátory vlivu činnosti organizace v daném odvětví na životní prostředí a srovnávací kritéria popsaná v tomto dokumentu; tato konkrétní kritéria byla považována za reprezentativní pro úroveň vlivu na životní prostředí, jichž dosahují organizace s nejlepšími výsledky v odvětví.

Cílem tohoto odvětvového referenčního dokumentu je pomoci a poskytnout podporu všem organizacím, které mají v úmyslu zlepšit vliv své činnosti na životní prostředí, poskytnutím nápadů a inspirace, jakož i praktických a technických doporučení.

Odvětvový referenční dokument je určen především pro organizace, které jsou již v systému EMAS registrovány; za druhé organizacím, které registraci v systému EMAS do budoucna zvažují; a za třetí všem organizacím, které se chtějí dozvědět více o osvědčených postupech pro environmentální řízení za účelem zlepšení vlivu své činnosti na životní prostředí. Cílem tohoto dokumentu je tedy podpořit všechny organizace v odvětví výroby potravin a nápojů v tom, aby se zaměřovaly na relevantní environmentální aspekty, a to přímé i nepřímé, a hledaly informace o osvědčených postupech pro environmentální řízení, jakož i vhodné indikátory vlivu činnosti organizace v konkrétním odvětví na životní prostředí za účelem měření vlivu své činnosti na životní prostředí a srovnávací kritéria.

Jak by měly organizace registrované v systému EMAS zohledňovat odvětvové referenční dokumenty

Podle nařízení (ES) č. 1221/2009 musí organizace registrované v systému EMAS zohledňovat odvětvové referenční dokumenty na dvou různých úrovních:

Při vypracovávání a zavádění systému environmentálního řízení s ohledem na výsledky environmentálního přezkumu (čl. 4 odst. 1 písm. b).

⁽¹⁾ Vědecká a politická zpráva je veřejně dostupná na internetových stránkách JRC/IPTS na této adrese: <http://susproc.jrc.ec.europa.eu/activities/emas/documents/FoodBeverageBEMP.pdf>. Závěry týkající se osvědčených postupů pro environmentální řízení a jejich použitelnosti, jakož i určené konkrétní indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria obsažená v tomto odvětvovém referenčním dokumentu vycházejí ze zjištění zdokumentovaných ve vědecké a politické zprávě. Veškeré podkladové informace a technické podrobnosti lze najít v uvedené zprávě.

⁽²⁾ Nařízení Rady (EHS) č. 1836/93 ze dne 29. června 1993 o dobrovolné účasti průmyslových podniků v systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (Úř. věst. L 168, 10.7.1993, s. 1).

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 761/2001 ze dne 19. března 2001 o dobrovolné účasti organizací v systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS) (Úř. věst. L 114, 24.4.2001, s. 1).

Organizace by měly využívat relevantní prvky odvětvového referenčního dokumentu při stanovování a přezkumu svých environmentálních cílů v souladu s relevantními environmentálními aspekty určenými v rámci environmentálního přezkumu a politiky, jakož i při rozhodování o opatřeních, která mají být provedena za účelem zlepšení vlivu činnosti organizace na životní prostředí.

Při přípravě environmentálního prohlášení (čl. 4 odst. 1 písm. d) a čl. 4 odst. 4).

- a) Organizace by měly při výběru ukazatelů⁽¹⁾ pro účely podávání zpráv o vlivu své činnosti na životní prostředí brát v potaz relevantní indikátory vlivu činnosti organizace v konkrétním odvětví na životní prostředí uvedené v odvětvovém referenčním dokumentu.

Při výběru souboru indikátorů pro účely podávání zpráv by organizace měly zohlednit indikátory navržené v odpovídajícím odvětvovém referenčním dokumentu a jejich relevanci, pokud jde o významné environmentální aspekty, které organizace určí při environmentálním přezkumu. Indikátory je třeba zohlednit pouze tehdy, jsou-li relevantní pro ty environmentální aspekty, které se při environmentálním přezkumu považují za nejvýznamnější.

- b) Když se oznamuje vliv organizace na životní prostředí a jiné faktory, které se ho týkají, organizace by měly v environmentálním prohlášení uvádět, jak byly zohledněny relevantní osvědčené postupy pro environmentální řízení a případně, jsou-li k dispozici, i srovnávací kritéria.

Měly by popsat, jak byly relevantní osvědčené postupy pro environmentální řízení a srovnávací kritéria (které naznačují, jaké úrovně vlivu na životní prostředí dosahují organizace s nejlepším vlivem) využity k určení opatření a činností a případně ke stanovení priorit tak, aby organizace (dále) zlepšovaly vliv své činnosti na životní prostředí. Provádění osvědčených postupů pro environmentální řízení ani splnění určených srovnávacích kritérií však není povinné, neboť dobrovolný charakter systému EMAS ponechává posouzení proveditelnosti srovnávacích kritérií a provádění osvědčených postupů, pokud jde o náklady a přínosy, na samotných organizacích.

Podobně jako u indikátorů vlivu činnosti organizace na životní prostředí by měly organizace posuzovat relevanci a použitelnost osvědčených postupů pro environmentální řízení a srovnávacích kritérií podle významných environmentálních aspektů, které určí při environmentálním přezkumu, jakož i podle technických a finančních aspektů.

Prvky odvětvových referenčních dokumentů (indikátory, osvědčené postupy pro environmentální řízení nebo srovnávací kritéria), které nejsou považovány za relevantní, pokud jde o významné environmentální aspekty, jež organizace určí při environmentálním přezkumu, by se v environmentálním prohlášení neměly uvádět ani popisovat.

Účast v systému EMAS je průběžný proces. Kdykoli má organizace v úmyslu zlepšit vliv své činnosti na životní prostředí (a provede přezkum tohoto vlivu), prostuduje si konkrétní témata odvětvového referenčního dokumentu jako zdroj inspirace pro určení otázek, které je třeba řešit jako další v rámci metody postupných kroků.

Environmentální ověřovatelé EMAS kontrolují, zda a jak byl odvětvový referenční dokument organizace zohledněn při přípravě jejího environmentálního prohlášení (čl. 18 odst. 5 písm. d) nařízení (ES) č. 1221/2009).

Akreditovaní environmentální ověřovatelé budou při provádění auditu potřebovat od organizace důkazy dokládající, jak byly vybrány relevantní prvky odvětvového referenčního dokumentu s ohledem na environmentální přezkumy, a jak byly zohledněny. Nekontrolují dodržování popsaných srovnávacích kritérií, ale ověřují důkazy o tom, jak byl odvětvový referenční dokument použit jako příručka k určení indikátorů a vhodných dobrovolných opatření, která může organizace provést pro zlepšení vlivu své činnosti na životní prostředí.

Vzhledem k dobrovolné povaze systému EMAS a odvětvového referenčního dokumentu by organizace neměly být v souvislosti s poskytováním takovýchto důkazů nepřiměřeně zatěžovány. Konkrétně tak ověřovatelé nesmí požadovat odůvodnění u každého z jednotlivých osvědčených postupů, indikátorů vlivu činnosti organizace v konkrétním odvětví na životní prostředí a srovnávacích kritérií uvedených v odvětvovém referenčním dokumentu, pokud je organizace s ohledem na environmentální přezkum nepovažuje za relevantní. Mohou však navrhnout dodatečné relevantní prvky, které by měla organizace v budoucnu zohlednit jako další důkaz svého závazku k soustavnému zlepšování.

⁽¹⁾ Podle přílohy IV (oddílu B písm. e) nařízení o EMAS musí environmentální prohlášení obsahovat „přehled dostupných údajů o vlivu činnosti organizace na životní prostředí vzhledem k jejím environmentálním cílům a s ohledem na její významné dopady na životní prostředí. Zpráva musí podávat informace o klíčových indikátorech a dalších příslušných existujících indikátorech vlivu činnosti organizace na životní prostředí, jak je uvedeno v oddílu C“. Oddíl C přílohy IV stanoví, že „každá organizace každoročně podá zprávu o svém vlivu na životní prostředí týkající se konkrétních environmentálních aspektů určených v environmentálním prohlášení a případně zohlední odvětvové referenční dokumenty uvedené v článku 46.“

Struktura odvětvového referenčního dokumentu

Tento dokument sestává ze čtyř oddílů. Oddíl 1 představuje právní rámec EMAS a popisuje, jak tento dokument používat, zatímco oddíl 2 vymezuje oblast působnosti tohoto odvětvového referenčního dokumentu. Oddíl 3 stručně popisuje různé osvědčené postupy pro environmentální řízení⁽¹⁾ spolu s informacemi o jejich použitelnosti, a to jak obecně, tak na úrovni malých a středních podniků. Uvádějí se zde také konkrétní indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a konkrétní srovnávací kritéria, pokud se je v případě určitých osvědčených postupů pro environmentální řízení podařilo formulovat. Některé indikátory a kritéria jsou relevantní pro více osvědčených postupů pro environmentální řízení, a na příslušných místech se tedy opakují. Konečně oddíl 4 představuje ucelenou tabulku s vybranými nejvýznamnějšími indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí, souvisejícími vysvětleními a příslušnými srovnávacími kritérii.

2. OBLAST PŮSOBNOSTI

Tento odvětvový referenční dokument se zabývá vlivem činností odvětví výroby potravin a nápojů na životní prostředí. V tomto dokumentu odvětví výroby potravin a nápojů zahrnuje společnosti, které patří do těchto oddílů kódů NACE (podle statistické klasifikace ekonomických činností stanovené v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006⁽²⁾):

- Kód NACE 10: výroba potravinářských výrobků;
- Kód NACE 11: výroba nápojů.

Nejlepší postupy uvedené pro celkové odvětví výroby potravin a nápojů (oddíl 3.1) jsou určeny pro všechny společnosti, které patří do kódů NACE 10 a 11.

Následující dvě tabulky představují nejdůležitější přímé a nepřímé environmentální aspekty⁽³⁾ pro výrobce potravin a nápojů, související hlavní environmentální tlaky, a jak se řeší v tomto dokumentu. Řeší se buď osvědčenými postupy pro environmentální řízení popsány v oddíle 3.1, nebo odkazem na jiné referenční dokumenty, které jsou k dispozici, jako je referenční dokument nejlepších dostupných technik (BAT – Best Available Techniques) pro potravinářské odvětví, odvětví nápojů a mléka (FDM BREF – Reference Document for the Food Drink and Milk Industries)⁽⁴⁾.

Tabulka 2.1

Nejdůležitější přímé environmentální aspekty pro výrobce potravin a nápojů, a jak se řeší v odvětvovém referenčním dokumentu

Nejdůležitější přímé environmentální aspekty	Související hlavní environmentální tlaky	Osvědčené postupy pro environmentální řízení
Průmyslové postupy a související činnosti	Emise do vody	— Odkaz na BAT ve FDM BREF
	Emise do ovzduší (NO _x , SO _x , těkavé organické sloučeniny, částice)	— Odkaz na BAT ve FDM BREF
	Produkce tuhého odpadu	— Odkaz na BAT ve FDM BREF — Osvědčený postup pro environmentální řízení zamezení potravinářskému odpadu ve výrobě potravin a nápojů (oddíl 3.1.9)

(1) Podrobný popis každého osvědčeného postupu s praktickými pokyny, jak je používat, je k dispozici ve „Zprávě o osvědčených postupech“, kterou uveřejnilo Společné výzkumné středisko on-line na <http://susproc.jrc.ec.europa.eu/activities/emas/documents/FoodBeverageBEMP.pdf>. Organizace se vyzývají, aby si zprávu prostudovaly, když mají zájem dozvědět se více o některých osvědčených postupech popsány v tomto odvětvovém referenčním dokumentu.

(2) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech (Úř. věst. L 393, 30.12.2006, s. 1).

(3) Podle nařízení (ES) č. 1221/2009 „přímým environmentálním aspektem“ se rozumí environmentální aspekt související s činnostmi, výrobky a službami organizace, nad kterými má tato organizace přímou kontrolu. Na rozdíl od toho „nepřímým environmentálním aspektem“ se rozumí environmentální aspekt, který může být výsledkem vzájemného působení organizace a třetích osob a může být v přiměřené míře ovlivněn organizací.

(4) Více informací o obsahu referenčních dokumentů nejlepších dostupných technik a úplném vysvětlení termínů a zkratk viz internetovou stránku Evropského úřadu pro integrovanou prevenci a omezování znečištění: <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/>

Nejdůležitější přímé environmentální aspekty	Související hlavní environmentální tlaky	Osvědčené postupy pro environmentální řízení
	Spotřeba vody	— Odkaz na BAT ve FDM BREF
	Spotřeba energie, emise skleníkových plynů (CO ₂)	— Osvědčený postup pro environmentální řízení rozšíření hospodaření s energií a energetické účinnosti ve všech činnostech (oddíl 3.1.7) — Osvědčený postup pro environmentální řízení začlenění energie z obnovitelných zdrojů do výrobních postupů (oddíl 3.1.8)
Chlazení	Spotřeba energie, emise skleníkových plynů (chladiwa)	— Osvědčený postup pro environmentální řízení mrazení a chlazení (oddíl 3.1.6)
Činnosti čištění	Spotřeba vody, používání chemických látek, produkce odpadních vod	— Odkaz na BAT ve FDM BREF — Osvědčený postup pro environmentální řízení činností čištění šetrných vůči životnímu prostředí (oddíl 3.1.4)
Doprava a logistika	Spotřeba energie, emise skleníkových plynů, emise do ovzduší (CO ₂ , CO, SO ₂ , NO _x , částice atd.)	— Osvědčený postup pro environmentální řízení dopravy a logistiky (oddíl 3.1.5)
Balení	Emise skleníkových plynů, spotřeba energie, vyčerpávání zdrojů (využívání materiálu)	— Odkaz na BAT ve FDM BREF — Osvědčený postup pro environmentální řízení zlepšení nebo výběru obalů s cílem minimalizovat vliv na životní prostředí (oddíl 3.1.3)

Tabulka 2.2

Nejdůležitější nepřímé environmentální aspekty pro všechny výrobce potravin a nápojů, a jak se řeší v odvětvovém referenčním dokumentu

Nejdůležitější nepřímé environmentální aspekty	Související hlavní environmentální tlaky	Osvědčené postupy pro environmentální řízení
Řízení dodavatelských řetězců	Emise skleníkových plynů, spotřeba energie, spotřeba vody, emise do ovzduší atd.	— Osvědčený postup pro environmentální řízení udržitelných dodavatelských řetězců (oddíl 3.1.2)
Zemědělství	Emise skleníkových plynů (CO ₂ , CH ₄), úbytek biologické rozmanitosti, emise do ovzduší, eutrofizace, spotřeba vody	— Osvědčený postup pro environmentální řízení udržitelných dodavatelských řetězců (oddíl 3.1.2) — Odkaz na zemědělství – odvětvový referenční dokument pro rostlinnou a živočišnou výrobu (!)

Nejdůležitější nepřímé environmentální aspekty	Související hlavní environmentální tlaky	Osvědčené postupy pro environmentální řízení
Balení	Emise skleníkových plynů, spotřeba energie, vyčerpávání zdrojů (využívání materiálu)	— Osvědčený postup pro environmentální řízení zlepšení nebo výběru obalů s cílem minimalizovat dopad na životní prostředí (oddíl 3.1.3)
Doprava a logistika	Spotřeba energie, emise skleníkových plynů, emise do ovzduší (CO ₂ , CO, SO ₂ , NO _x , částice atd.)	— Osvědčený postup pro environmentální řízení dopravy a logistiky (oddíl 3.1.5)
Maloobchod	Spotřeba energie, produkce potravinářských odpadů	— Odkaz na odvětvový referenční dokument maloobchod ⁽²⁾
Příprava potravin pro spotřebitele	Spotřeba energie, produkce potravinářských odpadů	— Osvědčený postup pro environmentální řízení zlepšení nebo výběru obalů s cílem minimalizovat vliv na životní prostředí (oddíl 3.1.3)

(1) Odvětvový referenční dokument pro zemědělství – odvětví rostlinné a živočišné výroby a související „Zpráva o osvědčených postupech“, kterou uveřejnilo Společné výzkumné středisko, jsou dostupné on-line na <http://susproc.jrc.ec.europa.eu/activities/emas/agri.html>

(2) Odvětvový referenční dokument pro odvětví maloobchodu a související „Zpráva o osvědčených postupech“, kterou uveřejnilo Společné výzkumné středisko, jsou dostupné on-line na: <http://susproc.jrc.ec.europa.eu/activities/emas/retail.html>

Environmentální aspekty uvedené v tabulkách 2.1 a 2.2 byly vybrány jako nejdůležitější pro většinu výrobců potravin a nápojů. Environmentální aspekty však mají řídit konkrétní společnosti a skutečnost, zda je každý aspekt pro konkrétní společnost přímý nebo nepřímý, by se měla posoudit případ od případu. Pro oblasti neuvedené výše by také mohly být významné environmentální aspekty jako nebezpečný odpad, biologická rozmanitost nebo používání materiálu.

Kromě osvědčených postupů pro environmentální řízení uvedených v tabulkách 2.1 a 2.2 může zastřešující osvědčený postup pro environmentální řízení „provedení posouzení environmentální udržitelnosti výrobků a/nebo činností“ pomoci zlepšit vliv činnosti organizace na životní prostředí u všech environmentálních aspektů a související tlaky uvedené v tabulkách.

Tento odvětvový referenční dokument kromě popisu osvědčených postupů pro celkové odvětví výroby potravin a nápojů (všechny společnosti patřící do kódů NACE 10 a 11) uvedených výše obsahuje navíc také řadu konkrétních osvědčených postupů pro některá dílčí odvětví, a to:

- zpracování kávy (kód NACE 10.83) v oddíle 3.2,
- výroba olivového oleje (kód NACE 10.41) v oddíle 3.3,
- výroba nealkoholických nápojů (kód NACE 11.07) v oddíle 3.4,
- výroba piva (kód NACE 11.05) v oddíle 3.5,
- výroba masných výrobků a výrobků z drůbežního masa (kód NACE 10.13) v oddíle 3.6,
- výroba ovocných šťáv (kód NACE 10.32) v oddíle 3.7,
- činnosti výroby sýra (kód NACE 10.51) v oddíle 3.8,
- výroba chleba, sušenek a koláčů (kódy NACE 10.71 a 10.72) v oddíle 3.9,
- výroba vína (kód NACE 11.02) v oddíle 3.10.

3. OSVĚDČENÉ POSTUPY PRO ENVIRONMENTÁLNÍ ŘÍZENÍ, INDIKÁTORY VLIVU ČINNOSTI ORGANIZACE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A SROVNÁVACÍ KRITÉRIA PRO ODVĚTVÍ VÝROBY POTRAVIN A NÁPOJŮ

3.1. **Osvědčené postupy pro environmentální řízení celého odvětví výroby potravin a nápojů**

Tento oddíl se zaměřuje na všechny výrobce potravin a nápojů (kódy NACE 10 a 11).

3.1.1. *Provedení posouzení environmentální udržitelnosti výrobků a/nebo činností*

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je posouzení vlivu výrobků a činností na životní prostředí s využitím nástrojů posouzení životního cyklu (LCA – life-cycle assessment) ⁽¹⁾ s cílem určit prioritní oblasti činnosti nebo „kritická místa“ a vymezit strategii pro snížení dopadů na životní prostředí.

Použitelnost

Když výrobci potravin a nápojů vykonávají posouzení environmentální udržitelnosti, mohou se potýkat s řadou výzev, které zahrnují složitost výrobku a dostupnost informací; uskutečnit posouzení životního cyklu může být drahé a časově náročné a některé dopady na životní prostředí také nemusí spadat pod kontrolu výrobce, takže je velmi obtížné na ně reagovat, i když je lze kvantifikovat.

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro malé a střední podniky v odvětví výroby potravin a nápojů, pokud mohou použít zjednodušené nástroje, když jejich schopnosti nebo zdroje neumožňují plná posouzení životního cyklu.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i1) Procentní podíl míst nebo výrobků ⁽¹⁾ posuzovaných s použitím uznávaného protokolu posouzení environmentální udržitelnosti (%).	(b1) Posouzení environmentální udržitelnosti v rámci celé společnosti se zahrnutím všech činností, které používá.
(i2) Počet míst nebo výrobků posuzovaných s použitím uznávaného protokolu posouzení environmentální udržitelnosti.	(b2) Posouzení environmentální udržitelnosti se provádí u všech nových výrobků ve vývoji.

⁽¹⁾ Procentní podíl výrobků lze vypočítat (zde a v následujících podobných indikátorech) s přihlédnutím ke všem různým druhům vyráběných výrobků a k tomu, jak se mnohé druhy výrobků posuzují s použitím uznávaného protokolu posouzení environmentální udržitelnosti, nebo například vážením s objemem prodeje každého druhu vyráběného výrobku.

3.1.2. *Udržitelné řízení dodavatelských řetězců*

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je řízení dodavatelských řetězců, zejména složek potravin a surovin, výběrem jednoho nebo více z těchto tří přístupů:

- zadávání zelených veřejných zakázek, tj. výběr dodavatelů, kteří splňují stanovená kritéria vlivu činnosti organizace na životní prostředí ⁽²⁾;
- přizpůsobení receptů s cílem odstranit neudržitelné složky potravin;
- podpora existujících dodavatelů ve zlepšování vlivu jejich činnosti na životní prostředí.

⁽¹⁾ Evropská komise s cílem stanovit společnou metodu pro měření environmentálního profilu životního cyklu zpracovala metody stanovení environmentální stopy produktu (PEF – Product Environmental Footprint) a environmentální stopy organizace (OEF – Organisation Environmental Footprint). Používání těchto metod bylo předmětem doporučení Komise v roce 2013 (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32013H0179>). Zpracování pravidel specifických pro výrobek a odvětví testovalo (od roku 2013 do roku 2016) více než 280 dobrovolných společností a organizací seskupených do 26 pilotních případů (viz seznam na http://ec.europa.eu/environment/eusds/smgp/ef_pilots.htm).

⁽²⁾ Kritéria vlivu činnosti organizace na životní prostředí používaná v zadávání zelených veřejných zakázek mohou být založena na certifikacích, normách, ekoznačkách, soukromých iniciativách/spolupráci nebo výsledcích posouzení udržitelnosti (viz osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.1) zpracovaných a vyvíjených interně nebo externě.

Kromě toho u těch výrobců potravin a nápojů, kteří používají značné množství vody jako složku potravin (např. výrobci nápojů), musí osvědčený postup pro environmentální řízení posoudit především rizika, která pro místní vodní zdroje představuje výrobní místo. Potom lze zavést program udržitelnosti vodních zdrojů s podrobným uvedením konkrétních opatření, které je možné přijmout s cílem podpořit ochranu místních vodních zdrojů.

Použitelnost

Řízení udržitelných dodavatelských řetězců může mít určitá omezení: i) přístup k zadávání zelených veřejných zakázek předpokládá, že „zelený“ výběr je k dispozici, ii) recepty je možné přizpůsobit, když neudržitelné složky potravin lze nahradit rovnocennými, více udržitelnými alternativami a iii) nemusí být vždy možné ovlivnit výkon existujících dodavatelů, např. z důvodu malých objemů výrobků nakupovaných nějakým malým a středním podnikem. Uvedené tři přístupy jsou však ve většině případů obecně použitelné.

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je s výše uvedenými omezeními plně použitelný pro malé a střední podniky v odvětví výroby potravin a nápojů.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i3) Procentní podíl složek potravin nebo výrobků (např. obaly), které splňují specifická kritéria společnosti týkající se udržitelnosti, nebo jsou v souladu s existujícími normami udržitelnosti (% počtu nebo hodnoty v EUR)	—
(i4) Procentní podíl složek potravin nebo výrobků (např. obaly) dosažený prostřednictvím zelené veřejné zakázky (% počtu nebo hodnoty v EUR)	
(i5) Procentní podíl dodavatelů zapojených do programů zlepšení udržitelnosti (% počtu dodavatelů nebo hodnota výrobků, které dodávají, v EUR)	
(i6) Procentní podíl dodavatelů se zavedenými systémy environmentálního řízení (% počtu dodavatelů nebo hodnota výrobků, které dodávají, v EUR)	

3.1.3. Zlepšení nebo výběr obalů s cílem minimalizovat vliv na životní prostředí

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je minimalizace vlivu obalů na životní prostředí (tj. primární, sekundární a terciární obaly) během celého životního cyklu výrobku, např. používáním:

- nástrojů ekodesignu pro simulaci vlivu obalů na životní prostředí během návrhu;
- snižování hmotnosti, tj. obaly se sníženou hmotností, ale se stejnou účinností ochrany;
- velkoobjemového balení složek potravin, které dodavatelé dodávají pro společnost;
- opětovného balení, např. obaly, které se dají znovu použít a vracejí se výrobcům potravin a nápojů;
- vratných sekundárních a terciárních obalů;
- obalů obsahujících recyklovaný materiál;
- obalů obsahujících bioplasty, pokud přínosy tohoto výběru pro životní prostředí lze prokázat.

Kromě toho osvědčeným postupem pro environmentální řízení výrobců potravin a nápojů je pomoci spotřebitelům snížit potravinářský odpad, který produkují, a to prostřednictvím:

- používání modifikovaného balení v ochranné atmosféře za účelem prodloužení doby použitelnosti výrobku;
- určení optimální velikosti části balení se zřetelem na lepší obstarávání potravin pro různé životní styly a domácnosti, aby se snížily odpady;
- uvedení informací na obalech, které doporučují optimalizované skladování potravinářského výrobku, za účelem zamezení jeho zkažení.

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro všechny výrobce potravin a nápojů, včetně malých a středních podniků.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i7) Emise CO ₂ související s balením na hmotnost/objemovou jednotku vyráběného výrobku (balení g ekvivalentu CO ₂ /g nebo ml výrobku)	(b3) Nástroj ekodesignu se používá, když se navrhuje balení s cílem určit možnosti s nízkým vlivem na životní prostředí.
(i8) Hmotnost obalu na hmotnost/objemovou jednotku vyráběného výrobku (g obalu/g nebo ml výrobku)	
(i9) Procentní podíl obalů, které jsou recyklovatelné (%)	
(i10) Procentní podíl obsahu recyklovaného materiálu v balení (%)	
(i11) Průměrná hustota kategorie čistého výrobku na objem baleného výrobku (kg výrobku/l baleného výrobku)	

3.1.4. Činnosti čištění šetrné k životnímu prostředí

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je snížení množství vody, energie a chemických látek používaných během činností čištění prostřednictvím:

- používání a optimalizace systémů čištění na místě (CIP – Cleaning In Place) optimálními čisticími prostředky (např. systém čištění pomocí směsi soli a ledu, tzv. metoda ice pigging), přesného návrhu a konfigurace, měření a kontroly teploty a koncentrace detergentů, náležitého využívání mechanického působení, opakovaného používání proplachovací vody pro předběžné proplachování, recyklace detergentů a uplatňování ověřování čištění v reálném čase;
- optimalizace činností ručního čištění zvýšením informovanosti, sledování spotřebované energie, vody a chemických látek, chemického čištění a čištění zařízení co nejdříve po jeho použití;
- minimalizování nebo zamezení používání škodlivých chemických látek zachytáváním a opakovaným použitím čisticích prostředků a používáním méně škodlivých a biologických chemických látek;
- lepšího plánování výroby, aby se zamezilo změnám ve výrobním postupu, který si vyžaduje čištění zařízení;
- lepší konstrukce zařízení zlepšením konstrukce nádrží, potrubí atd., aby se eliminovaly oblasti, kam se nemohou dostat detergenty, nebo kde se hromadí kapaliny.

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro všechny výrobce potravin a nápojů, včetně malých a středních podniků. Mohou se však vyskytnout určitá omezení, když jsou potřebné značné hospodářské investice, aby se přijaly důmyslnější systémy čištění.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i12) Spotřeba energie na jednotku výroby související s čištěním (kWh/hmotnost, objem nebo počet výrobků)	—
(i13) Spotřeba vody na jednotku výroby související s čištěním (m ³ /hmotnost, objem nebo počet výrobků)	
(i14) Spotřeba vody (m ³) za den související s čištěním	
(i15) Produkce odpadní vody na jednotku výroby související s čištěním (m ³ /hmotnost, objem nebo počet výrobků)	
(i16) Produkce odpadní vody (m ³) na jedno čištění související s čištěním	
(i17) Hmotnost (kg) nebo objem (m ³) čisticích prostředků použitých na jednotku výroby (hmotnost, objem nebo počet výrobků)	
(i18) Podíl čisticích prostředků (%) s ekoznačkou ISO typu I ⁽¹⁾ (např. ekoznačka EU)	

⁽¹⁾ V rámci řady environmentálních norem ISO 14000 vydala Mezinárodní organizace pro normalizaci (ISO) dílčí řadu (ISO 14020), která se konkrétně zabývá environmentálním značením a týká se tří typů značení. V této souvislosti je ekoznačka „typu I“ značkou, jež je založena na splnění několika kritérií a byla vyvinuta třetí stranou. Jako příklady lze na úrovni EU uvést „ekoznačku EU“ nebo na vnitrostátní úrovni či v rámci spolupráce více stran značku „Blauer Engel“, „Austrian Ecolabel“ a „Nordic Swan“.

3.1.5. Zlepšení přepravních a distribučních činností

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je zlepšení vlivu přepravních a logistických činností na životní prostředí počínaje více strategickou/obecnou úrovní až po provozní aspekty, a to prostřednictvím:

- zadávání zelených zakázek a environmentálních požadavků na poskytovatele přepravních služeb;
- sledování účinnosti veškerých přepravních a logistických činností a podávání zpráv o nich;
- začlenění efektivnosti dopravy do rozhodování o nákupu a návrhu balení;
- přechodu na efektivnější druhy dopravy (např. železniční, námořní);
- optimalizace skladování (tj. tepelná izolace, místo, správa);
- optimalizace tras (v silniční dopravě); optimalizace sítě tras, plánování tras, používání telematiky a školení řidičů;
- minimalizace vlivu silničních vozidel na životní prostředí prostřednictvím rozhodování o nákupu a modernizačních úprav (např. nákup elektrických vozidel pro místní dodávky nebo přestavba motorů velkých nákladních automobilů na zemní plyn a biopaliva).

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro všechny výrobce potravin a nápojů, včetně malých a středních podniků. Některé z výše uvedených konkrétních opatření však nemusí být vhodné, jestliže společnost neřídí související konkrétní činnosti v oblasti dopravy a logistiky, nebo na ně nemá žádný vliv.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i19) Měrné emise skleníkových plynů pro dopravu podle množství výrobků. Kg emisí ekvivalentu CO ₂ během dopravy na: tunu, m ³ , paletu nebo bednu (podle toho, co je vhodné) nebo kg emisí ekvivalentu CO ₂ na čisté množství (tuna, m ³) dodaného výrobku	(b4) U 100 % přepravních a logistických činností (včetně poskytovatelů třetích stran) se podávají zprávy o těchto indikátorech: % dopravy podle různých druhů; kg ekvivalentu CO ₂ na dodaný m ³ /paleta atd.
(i20) Měrné emise skleníkových plynů pro dopravu podle množství výrobku a vzdálenosti. Emise ekvivalentu CO ₂ během dopravy na tunu výrobku a ujetý kilometr (kg ekvivalentu CO ₂ /t/km)	(b5) U interních přepravních a logistických činností se podávají zprávy o těchto indikátorech: součinitel zatížení pro nákladní dopravu (% hmotnosti nebo kapacita objemu); kg ekvivalentu CO ₂ na tkm.
(i21) Spotřeba paliva vozidel v silniční dopravě (l/100 km)	(b6) Izolace skladů s řízenou teplotou je optimalizována.
(i22) Celková spotřeba energie ve skladech (kWh/m ²) za konkrétní časové období (např. roční) normalizovaná příslušnou jednotkou výkonnosti (např. kg čistého výrobku)	(b7) Průměrná spotřeba paliva těžkých nákladních vozidel je menší nebo se rovná 30 l/100 km.
(i23) Procentní podíl dopravy podle různých druhů (%)	
(i24) Součinitel zatížení v nákladní dopravě (např. součinitel zatížení nákladních automobilů) (% hmotnosti nebo kapacita objemu)	
(i25) Procentní podíl prázdných jízd silničních vozidel (%)	
(i26) Procentní podíl zásilek přepravovaných zpětným vytížením dopravních prostředků (%)	

3.1.6. Zlepšení mrazení a chlazení

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je zdokonalení existujícího chladicího a mrazicího zařízení a postupů prostřednictvím:

- volby vhodné teploty na základě potřeb výrobků, které se chladí nebo mrazí;
- předběžného chlazení horkých/teplých výrobků před jejich umístěním do chladicího zařízení;
- minimalizace objemu výrobků nebo složek potravin uchovávaných v chladírnách;
- zamezení úniku teploty, např. přes izolace dveří, používáním rychloběžných dveří a větrných závěsů, a informací a školení pracovníků;
- systematického sběru údajů o zatížení chladicího zařízení, spotřebě energie a mírách úniku a zavedení plánu pravidelných kontrol a údržby chladicího zařízení.

Když se mrazicí a chladicí zařízení modernizuje, nebo se navrhuje a budují nová zařízení, osvědčeným postupem pro environmentální řízení je:

- změna fluorovaných uhlovodíků (HFC) na chladiva s nižším potenciálem globálního oteplování (např. přírodní chladiva);
- dohodnutí víceleté „záruky těsnosti“ s dodavatelem zařízení;
- opětovné získání a použití odpadního tepla produkovaného z chladicí jednotky nebo z jiných postupů produkujících odpadní teplo (např. výrobní postupy);
- výběr zařízení, kontrolních systémů a prostorového plánu (tj. umístění a uspořádání areálů s různými teplotami), které umožňují minimální spotřebu energie a zamezují teplotním ztrátám a únikům chladiva.

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro všechny výrobce potravin a nápojů, včetně malých a středních podniků. Určitá omezení v uplatňování každého výše uvedeného opatření mohou vyplývat z konkrétních požadavků na postup nebo výrobek.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i27) Procentní podíl používání chladicích systémů na přírodní chladiva ve srovnání s celkovým počtem chladicích systémů (%)	(b8) Používání 100 % chladicích systémů na přírodní chladiva na všech místech.
(i28) Topný faktor (COP – coefficient of performance) podle jednotlivých chladicích systémů nebo pro celé zařízení	
(i29) Součinitel výkonnosti systému (COSP – coefficient of system performance) podle jednotlivých chladicích systémů nebo pro celé zařízení	
(i30) Chladicí faktor (EER – energy efficiency ratio) podle jednotlivých chladicích systémů nebo pro celé zařízení	
(i31) Energie spotřebovaná na chlazení na jednotku výrobku podle chlazených oblastí (kWh/m ² /hmotnost, objem nebo počet výrobků)	

3.1.7. Zavedení hospodaření s energií a zvyšování energetické účinnosti ve všech činnostech

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je řízení spotřeby energie ve všech činnostech společnosti prostřednictvím:

- zavedení komplexního systému hospodaření s energií, např. norma ISO 50001 ⁽¹⁾ jako součást systému environmentálního řízení, např. EMAS;
- instalace měřicích přístrojů (nebo inteligentních měřicích přístrojů) na úrovni jednotlivých postupů, které zabezpečují přesné sledování energie;
- vykonávání pravidelných auditů a sledování energie s cílem určit hlavní hnací mechanismy spotřeby energie (na úrovni postupů);
- zavedení vhodných řešení energetické účinnosti pro všechny postupy v zařízení, zejména s přihlédnutím k potenciálním synergickým vztahům v poptávce po topení, chlazení a páře;
- posuzování a podle možnosti využití synergií pro výrobu a spotřebu elektřiny, tepla, chlazení a páry se sousedními zařízeními (tj. průmyslová symbióza).

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro všechny výrobce potravin a nápojů, včetně malých a středních podniků.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i32) Celková spotřeba energie na jednotku výrobku (kWh/hmotnost, objem, hodnota nebo počet výrobků)	(b9) Komplexní systém hospodaření s energií (EnMS) je zavedený (např. norma ISO 50001 ⁽¹⁾).
(i33) Celková spotřeba energie na povrchovou plochu zařízení (kWh/m ²)	(b10) Pravidelné audity a sledování energie jsou zavedeny s cílem určit hlavní hnací mechanismy spotřeby energie.
(i34) Celková spotřeba energie (kWh) pro specifické postupy	(b11) Vhodná řešení energetické účinnosti jsou zavedena pro všechny postupy v zařízení.
(i35) Čistá spotřeba energie (tj. celková spotřeba energie mínus opětovně získaná energie a energie z obnovitelných zdrojů) na jednotku výrobku (kWh/hmotnost, objem, hodnota nebo počet výrobků)	(b12) Synergie v poptávce po teplem/chlazením/páře se využívají ve všech postupech, v rámci zařízení a v sousedních zařízeních.

⁽¹⁾ Více informací o normě ISO 50001 – Hospodaření s energií je k dispozici na: <http://www.iso.org/iso/home/standards/management-standards/iso50001.htm>

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i36) Zavádění výměníků tepla s cílem znovu získat teplé/studené toky (ano/ne)	
(i37) Izolace všech parních potrubí (ano/ne)	
⁽¹⁾ Komplexní systém hospodaření s energií může být také součástí komplexnějšího systému environmentálního řízení, jako je EMAS.	

3.1.8. Začlenění obnovitelných zdrojů energie do výrobních postupů

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je začlenění používání obnovitelných zdrojů energie do výroby potravin a nápojů. Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je výslovné překračování rámce využívání elektrické energie z obnovitelných zdrojů a plnění poptávky výrobních postupů po teple (po zavedení opatření ke zvýšení energetické účinnosti a k opakovanému použití odpadního tepla, jak je to uvedeno v oddílu 3.1.7) s obnovitelnými zdroji tepla (tj. ze solárních systémů vytápění, biomasy nebo bioplynu) namísto tepla, které nepochází z obnovitelných zdrojů. Výběr obnovitelného zdroje tepla závisí na místních podmínkách, např. zda je dostupná místně produkovaná biomasa a vhodný výchozí materiál na výrobu bioplynu a/nebo zda roční sluneční záření je značné.

Použitelnost

Zásada tohoto osvědčeného postupu pro environmentální řízení je použitelná pro všechny výrobce potravin a nápojů, včetně malých a středních podniků. Obnovitelné systémy tepla se však opírají o dostupnost vhodného místního zdroje obnovitelné energie a tepla a o požadavky výrobních postupů na teplotu. Kromě toho modernizace už existujícího výrobního zařízení s teplem z obnovitelných zdrojů si vyžaduje podrobnou technickou analýzu proveditelnosti s přihlédnutím k aktuálnímu prostorovému plánu a omezením současných výrobních postupů.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i38) Procentní podíl spotřeby energie výrobního zařízení (teplo a elektrická energie odděleně) pokryté z obnovitelných zdrojů energie (%)	(b13) Pro vhodné výrobní postupy je zavedena výroba tepelné energie z obnovitelných zdrojů na místě nebo poblíž.
(i39) Procentní podíl spotřeby energie výrobního zařízení (teplo a elektrická energie odděleně) pokryté z obnovitelných zdrojů energie na místě nebo poblíž (%)	(b14) Technologie výrobních postupů jsou přizpůsobené tak, aby lépe plnily dodávky tepla z obnovitelných zdrojů.

3.1.9. Zamezení potravinářského odpadu ve výrobních činnostech

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je snížení produkce potravinářských odpadů ve výrobním zařízení určením veškerého odstranitelného odpadu, s přístupy, jako je:

- Celková výrobní údržba: zapojení pracovníků na všech úrovních a funkcí do maximalizace celkové efektivity výrobního zařízení
- Kaizen: zaměření na neustálé zlepšování ve snižování potravinářského odpadu s určením a uskutečněním úspor, kterých lze snadno dosáhnout (tj. snadné zisky, snadno dosažitelný cíl);
- Mapování hodnotových toků: zvýšení viditelnosti postupů přidávajících a nepřidávajících hodnotu, aby se zdůraznily zdroje odpadu.

Používáním těchto přístupů lze potravinářský odpad snížit, když se zavedou:

- kampaně pro zvýšení informovanosti/zapojení pracovníků;
- přezkum škály výrobků a v důsledku toho snížení inventárních ztrát;

- balení připravené pro výrobu, aby se snížily ztráty surovin;
- zadávání zakázek a dodávání surovin přesně na čas;
- zvýšení transparentnosti, pokud jde o množství produkovaných odpadů, prostřednictvím auditů;
- optimalizace výnosů výroby;
- přechod od tradičního přístupu „tlaku“ dodavatelů na systém „získávání“ zákazníka s cílem zabezpečit, aby výroba odrážela poptávku;
- podpora čistějších domácností a norem čistoty.

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je kromě toho zveřejňování zpráv o produkci potravinářských odpadů a činnostech zamezení odpadům, které jsou zavedené, nebo se plánují do budoucnosti, a také určení cílů v této oblasti a plánování příslušných činností za účelem jejich dosažení.

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro všechny výrobce potravin a nápojů, včetně malých a středních podniků.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i40) Celková efektivnost zařízení (OEE – Overall Equipment Effectiveness) ⁽¹⁾ (%)	—
(i41) Poměr mezi množstvím produkovaných potravinářských odpadů (zaslaných na recyklaci, využití a odstranění, včetně potravinářského odpadu používaného jako zdroj energie nebo jako hnojiva) a množstvím hotových výrobků (tuny potravinářského odpadu/tuna hotových výrobků)	

⁽¹⁾ Celková efektivnost zařízení (OEE) se vypočítá vynásobením třech prvků: i) dostupnost (procento plánované doby, kdy je zařízení v provozu), ii) výkonnost (skutečná výkonnost ve srovnání s cílovou výkonností jako procentní podíl) a iii) míra kvality výrobku (procentní podíl celkových výrobků, které nejsou vadné nebo zmetkové).

3.1.10. Zohlednění referenčního dokumentu nejlepších dostupných technik pro potravinářské odvětví, odvětví nápojů a mléka (FDM BREFF)

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení pro všechny výrobce potravin a nápojů (kódy NACE 10 a 11) je zavedení vhodných nejlepších dostupných technik (BAT) nebo jiných technik, které mohou dosáhnout stejné nebo vyšší úrovně vlivu činnosti organizace na životní prostředí, a posouzení příslušných nově vznikajících technik uvedených v „Referenčním dokumentu nejlepších dostupných technik pro potravinářské odvětví, odvětví nápojů a mléka (FDM BREFF)“ ⁽¹⁾.

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je snaha o skoncování s úrovněmi emisí souvisejícími s nejlepšími dostupnými technikami (nebo vlivem činnosti organizace na životní prostředí) (BAT-AE(P)L) způsobem, který se nejvíce požaduje.

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro všechny výrobce potravin a nápojů, včetně malých a středních podniků, pokud nejlepší dostupné techniky a nově vznikající techniky jsou důležité pro činnosti a postupy společnosti. Ačkoli nejlepší dostupné techniky a úrovně emisí související s nejlepšími dostupnými technikami (nebo vlivem činnosti organizace na životní prostředí) popsané v referenčním dokumentu nejlepších dostupných technik pro potravinářské odvětví, odvětví nápojů a mléka byly určeny pro velká průmyslová zařízení, jsou obecně vhodné a často použitelné také pro menší místa s průmyslovou výrobou. Použitelnost a důležitost každé konkrétní techniky pro určitou společnost by se však měla posuzovat případ od případu. Například většina technik by nebyla použitelná pro společnosti uskutečňující výrobu ve velmi malém rozsahu v zařízení, které není průmyslové.

⁽¹⁾ Více informací o obsahu referenčních dokumentů nejlepších dostupných technik a úplné vysvětlení termínů a zkratk viz internetovou stránku Evropského úřadu pro integrovanou prevenci a omezování znečištění: <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/>

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i42) Používají se příslušné nejlepší dostupné techniky určené v referenčním dokumentu nejlepších dostupných technik pro potravinářské odvětví, odvětví nápojů a mléka nebo jiné techniky, které mohou dosáhnout stejné nebo vyšší úrovně vlivu činnosti organizace na životní prostředí (ano/ne).	(b15) Dosahuje se úrovně vlivu činnosti organizace na životní prostředí, která je mezi nejlepšími 10 % ⁽¹⁾ každého rozsahu úrovně emisí souvisejícími s nejlepšími dostupnými technikami (nebo vlivem činnosti organizace na životní prostředí) stanoveného v referenčním dokumentu nejlepších dostupných technik pro potravinářské odvětví, odvětví nápojů a mléka.
(i43) Posuzují se příslušné nově vznikající techniky určené v referenčním dokumentu nejlepších dostupných technik pro potravinářské odvětví, odvětví nápojů a mléka (ano/ne).	
⁽¹⁾ Nejlepších 10 % může odpovídat nejvyšším nebo nejnižším 10 % každého rozsahu úrovně emisí souvisejícím s nejlepšími dostupnými technikami (nebo vlivem činnosti organizace na životní prostředí) v závislosti na tom, co je environmentálně nejžádanější.	

3.2. Osvědčené postupy pro environmentální řízení ve zpracování kávy

Tento oddíl se zaměřuje na společnosti, které zpracovávají kávu (kód NACE 10.83).

3.2.1. Snížení spotřeby energie používáním předehřívání zelené kávy v pražení dávek kávy

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je předehřívání zrnkové kávy bezprostředně před činností pražení za pomoci recirkulace odpadních plynů z pražení předcházející dávky. Metodu úspory energie lze kombinovat s jinými metodami úspory energie, jako je částečné opakované použití pražných plynů ve stejném systému pražení buď přímo (pražící pece s recirkulací), nebo pomocí výměníku tepla, nebo použitím pražných plynů na výrobu horké vody nebo na vytápění prostor.

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný, když se plánuje instalace jakéhokoli nového pražiče dávek kávy, může si však vyžádat značný prostor a/nebo posílení konstrukce budov. Je také možné modernizovat existující pražič s předehříváčem; je to však složitější než instalace předehříváče kávy v novém pražiči kávy z důvodů nákladů, požadavků na prostory, stavebních prací atd. Použitelnost tohoto osvědčeného postupu pro environmentální řízení pro malé a střední podniky může být omezené, protože jsou potřebné značné ekonomické investice.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i44) Snížení spotřeby tepelné energie v pražení kávy zavedením předehřívání zelené kávy (%)	(b16) Je zavedený systém předehřívání zelené kávy.
(i45) Spotřeba tepelné energie v činnostech pražení (kWh/t zelené kávy).	
(i46) Specifické emise CO ₂ (kg ekvivalentu CO ₂ /t pražené kávy) vypočítané s přihlédnutím ke spotřebě elektřiny a paliva (např. propan, metan) v činnostech pražení.	

3.3. Osvědčené postupy pro environmentální řízení ve výrobě olivového oleje

Tento oddíl se zaměřuje na společnosti, které vyrábějí olivový olej (kód NACE 10.41).

3.3.1. Minimalizování spotřeby vody v oddělování olivového oleje

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení během oddělování (známého také jako čištění nebo rafinace) olivového oleje od zbývajících jemných částic a vody je používání vertikálního odstředovače, který minimalizuje spotřebu vody. Množství spotřebované vody by se mělo udržovat na minimu potřebném k dosažení žádoucího konečného složení olivového oleje.

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro všechny výrobce olivového oleje, včetně malých a středních podniků. Množství vody potřebné ve fázi oddělování je vysoce závislé na kvalitě oleje přicházejícího z usazovací nádrže.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i47) Spotřeba vody v oddělování olivového oleje (l) na hmotnost (tuny) zpracovaných oliv nebo na jednotku objemu (l) vyrobeného olivového oleje	(b17) Spotřeba vody v oddělování olivového oleje je menší než 50 l (5 %) na 1 000 l vyrobeného olivového oleje

3.3.2. Snížené mytí oliv po přejímce

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je snížená potřeba mytí oliv před jejich zpracováním na olivový olej. Lze toho dosáhnout například při sklizení oliv ze stromů. Výrobci olivového oleje mohou za tímto účelem navázat příslušnou spolupráci se zemědělci, kteří dodávají olivy.

Přijetí vhodných opatření pro recyklaci vody potřebné k mytí oliv může zajistit další úspory vody.

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro širokou škálu lisoven oleje:

- malé lisovny oleje (které zpracovávají olivy vypěstované na jejich vlastních olivovnicích): tyto společnosti řídí celý postup výroby olivového oleje (od produkce oliv přes prodej zákazníkovi), a proto mohou přímo uplatnit opatření k dodání čistých oliv do lisovny;
- průmysloví výrobci olivového oleje (kteří zpracovávají olivy dodané na základě příslušné smlouvy se zemědělci): pro dodávané olivy lze nabídnout různé ceny v závislosti (kromě jiných parametrů) na úrovni znečištění oliv;
- družstva (která zpracovávají olivy svých členů): tyto organizace uzavřou dohody mezi svými členy a malý stupeň znečištění oliv nebo určité postupy sklizení lze začlenit mezi dohodnuté parametry.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i48) Poměr mezi množstvím vody spotřebované na mytí oliv po jejich převzetí a množstvím zpracovaných oliv (l vody na tunu oliv)	(b18) Pro olivy dodávané jako čisté se nespoteřebuje žádná voda (0 l) na jejich mytí po přejímce

3.4. Osvědčené postupy pro environmentální řízení ve výrobě nealkoholických nápojů

Tento oddíl se zaměřuje na společnosti, které vyrábějí nealkoholické nápoje (kód NACE 11.07).

3.4.1. Používání ventilátorů ve fázi osušování lahví/balení

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je instalace kvalitně navržených vysokorychlostních malých ventilátorů v místě užívání (ve fázi osušování sudů/lahví a v systémech proplachování ionizovaným vzduchem), které mohou nahradit sušičky na bázi stlačeného vzduchu.

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro výrobce nealkoholických nápojů, kteří myjí sudy nebo lahve vřáněným vzduchem nebo je osušují před plněním. Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro malé a střední podniky.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i49) Spotřeba energie pro vřánění vzduchu/osušování na litr výrobku (kWh/l)	—

3.5. Osvědčené postupy pro environmentální řízení ve výrobě piva

Tento oddíl se zaměřuje na společnosti, které vyrábějí pivo (kód NACE 11.05).

3.5.1. Snížení spotřeby energie ve vaření sladiny

Výrobci piva mohou snížit spotřebu energie během vaření sladiny prostřednictvím:

- přehřívání sladiny teplem získaným z kondenzované páry sladiny zásluhou používání systému ukládání energie;
- snížení míry odpařování během vaření (např. pomocí dvoufázových varných systémů a dynamického nízkotlakého vaření) za předpokladu, že chuť piva toto řešení umožňuje.

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je obecně použitelný pro všechny výrobce piva, včetně malých a středních podniků.

Přehřívání sladiny je použitelné pro nové pivovary za předpokladu, že nemají žádná prostorová omezení pro instalaci potřebného zařízení. V případě existujících závodů by se měla zpracovat ekonomická studie s cílem posoudit možnost změny zařízení na vaření sladiny.

Snížení míry odpařování není použitelné pro všechny druhy piva, neboť může ovlivnit organoleptické vlastnosti piva. Při provádění tohoto snížení je třeba zohlednit celý proces vaření piva a uplatňovat ho pouze v míře přijatelné pro konkrétní produkt.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i50) Míra odpařování (%) během vaření sladiny	(b19) Je nainstalovaný systém přehřívání sladiny teplem získaným z kondenzované páry sladiny.
(i51) Celková spotřeba energie ve výrobním postupu na hektolitr vyrobeného piva (MJ/hl)	(b20) Míra odpařování během vaření sladiny je menší než 4 %
(i52) Spotřeba energie v přehřívání sladiny na hektolitr vyrobeného piva (MJ/hl)	
(i53) Počet várek mezi dvěma čistěními kotle	

3.5.2. Přechod od systémů dávek na průběžné systémy kvašení

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je přechod od systémů dávek na průběžné systémy kvašení s cílem úspory energie a vody. Jedna možnost je používání průběžného systému čtyř kádí, které se skládají ze třech vystíracích kádí, přičemž čtvrtá kád' není vystírací, a pivo se v nich odděluje od sladového mláta. Z poslední kádě teče vyčířené pivo do otevřené kvasné kádě (spilky), kde pivo kvasí působením teplot a jeho chuť se kvašením vylepšuje.

Použitelnost

Pro použitelnost tohoto osvědčeného postupu pro environmentální řízení existují určitá omezení. Metoda je většinou proveditelná ve velkokapacitních pivovarech. Kromě toho přechod na průběžné vaření piva může ovlivnit organoleptické vlastnosti konečného výrobku a nemusí být vhodný pro všechny druhy piva.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i51) Celková spotřeba energie ve výrobním postupu na hektolitr vyrobeného piva (MJ/hl)	—
(i54) Spotřeba vody ve výrobním postupu na hektolitr vyrobeného piva (hl vody/hl piva)	

3.5.3. Zpětné získávání CO₂ ve výrobě piva

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je zpětné získávání CO₂ produkovaného během výroby piva z povrchu hladiny kvasných tanků/kádí, zracích tanků a servisních (skladovacích) tanků. CO₂ lze potom jímat, prát a stlačovat pro skladování. Později se může místně použít v celé řadě činností vaření piva, např. sycení kyslíčkem uhličitým a stáčení do lahví, prodej nebo dodání pro jiné použití v rámci průmyslové symbiózy.

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení se může přizpůsobit pro jakýkoli rozsah výroby piva. Minipivovary nebo malé pivovary⁽¹⁾ by ho však nemusely považovat za zajímavý z důvodu investičních nákladů a složitosti systému zpětného získávání produkovaného CO₂.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i55) Procentní podíl CO ₂ opětovně získaného z kvašení (%)	(b21) Je zavedený systém, kterým se opětovně získává nejméně 50 % CO ₂ vyprodukovaného během kvašení.
(i56) Množství opětovně získaného CO ₂ na hektolitr vyrobeného piva (g CO ₂ /hl)	
(i57) Hodinová kapacita pivovarského systému opětovného získávání CO ₂ (g CO ₂ /h)	

3.6. Osvědčené postupy pro environmentální řízení ve výrobě masných výrobků a výrobků z drůbežního masa

Tento oddíl se zaměřuje na společnosti, které vyrábějí masné výrobky a výrobky z drůbežního masa (kód NACE 10.13).

3.6.1. Vysokotlaké zpracování pro dekontaminaci masa

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je používání vysokotlakého zpracování pro procesy pasterizace a vaření ve výrobě masných výrobků a výrobků z drůbežního masa za účelem snížení spotřeby energie. Vysoké tlaky je možné použít různými způsoby pro:

- nahrazení tepelné pasterizace;
- zkrácení fáze vaření: použitím vysokých tlaků lze fázi vaření zkrátit, protože úplná pasterizace se vykonává během fáze pasterizace s vysokotlakým zpracováním.

⁽¹⁾ Ve směrnici Rady 92/83/EHS ze dne 19. října 1992 o harmonizaci struktury spotřebních daní z alkoholu a alkoholických nápojů (Úř. věst. L 316, 31.10.1992, s. 21) je „nezávislý malý pivovar“ definován jako pivovar, jehož roční výroba nepřekračuje 200 000 hl.

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro všechny výrobce masných výrobků a výrobků z drůbežího masa, včetně malých a středních podniků. Investiční náklady na nákup zařízení jsou však vysoké a mohly by malé a střední podniky odradit. Je-li tomu tak, malé a střední podniky mohou využít služby pronájmu, pokud jsou k dispozici.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i58) Celková spotřeba energie na objem zpracovaného masa a drůbežího masa (kWh/kg výrobku)	(b22) Pro zpracování vhodných masných výrobků (např. vařené výrobky, uzené a vařené výrobky, výrobky sušené za syrova) se používá vysokotlaké zpracování (vlastní nebo zajišťované externě).
(i59) Spotřeba energie ve vysokotlakém zpracování (kWh/cykus zpracovaného výrobku nebo kWh/kg výrobku)	

3.7. Osvědčené postupy pro environmentální řízení ve výrobě ovocných šťáv

Tento oddíl se zaměřuje na společnosti, které vyrábějí ovocné šťávy (kód NACE 10.32).

3.7.1. Využívání zbytků ovoce s přidanou hodnotou

Osvědčeným postupem je odstraňování zbytků ovoce ve výrobním postupu s touto posloupností priorit:

- opětovné získání hodnotných výrobků všude, kde je to možné: např. pektin (ze zbytků citrusů a broskví), čisté chemické látky (beta-karotenoidy ze zbytků mrkve) a vícefunkční složky potravin (ze zbytků mrkve, pomerančů a jablek), které se dají využít v pekárenských výrobcích;
- využívání zbytků ovoce jako krmivo pro zvířata, pokud nějací místní výrobci krmiv pro hospodářská a jiná zvířata mají zájem o tento vedlejší produkt;
- využívání zbytků ovoce jako vedlejšího substrátu anaerobního vyhnívání kalů v už existujícím závodě anaerobního vyhnívání kalů, který je poblíž, nebo vytvoření nového systému anaerobního vyhnívání kalů spolu s jinými sousedními organizacemi produkujícími organický odpad, který by se mohl zpracovat v provozovně na anaerobní vyhnívání kalů (např. chovatelé hospodářských zvířat).

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro všechny výrobce ovocných šťáv, včetně malých a středních podniků, pokud místní podmínky (tj. dostupnost místních hospodářských zvířat, která se mají krmit, existence provozoven pro anaerobní vyhnívání kalů) umožňují použít výše uvedené možnosti.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i60) Míra využití zbytků ovoce (%): celkové množství zbytků ovoce použitých pro opětovné získání hodnotných výrobků (např. pektin, éterické oleje), jako krmivo pro zvířata nebo jako vedlejší substrát v provozovně pro anaerobní vyhnívání kalů.	(b23) 100 % zbytků ovoce se používá pro opětovné získání hodnotných výrobků (např. pektin, éterické oleje), jako krmivo pro zvířata nebo jako vedlejší substrát pro anaerobní vyhnívání kalů.

3.8. Nejlepší postupy pro environmentální řízení v činnostech výroby sýra

Tento oddíl se zaměřuje na společnosti, které vyrábějí sýr (kód NACE 10.51).

3.8.1. Opětovné získávání syrovátky

Osvědčeným postupem je opětovné získávání veškeré syrovátky z výroby sýra a její použití v nových aplikacích podle tohoto seznamu priorit:

- koncentrovat, filtrovat a/nebo odpařovat syrovátku s cílem výroby sušené syřidlové syrovátky, bílkovinného koncentrátu ze syrovátky (WPC – whey protein concentrate), laktózy a jiných vedlejších výrobků;
- výroba syrovátkových výrobků určených k lidské spotřebě, jako jsou syrovátkové sýry nebo syrovátkové nápoje;
- krmení zvířat syrovátkou, její používání jako hnojivo nebo její zpracování v provozovně anaerobního vyhnívání kalů.

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro všechny výrobce sýra, včetně malých a středních podniků, pokud místní podmínky (např. dostatečná produkce syrovátky pro použití systému koncentrace syrovátky, poptávka na trhu po syrovátkových výrobcích, dostupnost místních hospodářských zvířat pro krmení) umožňují použití výše uvedených možností.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i61) Procentní podíl (% hmotnosti) celkové hmotnosti sušiny vyprodukované syrovátky opětovně získané pro použití ve výrobcích určených k lidské spotřebě, v krmivu pro zvířata a jako materiál dodávaný pro anaerobní vyhnívání kalů.	(b24) Syrovátka se opětovně získává a dále zpracovává, aby se získaly další výrobky k lidské spotřebě na základě poptávky na trhu. Přebytečná syrovátka se používá namísto krmiva pro zvířata nebo pro anaerobní vyhnívání kalů.
(i62) Procentní podíl (% hmotnosti) celkové hmotnosti sušiny vyprodukované syrovátky opětovně získané pro použití ve výrobcích určených k lidské spotřebě.	

3.9. Osvědčené postupy pro environmentální řízení ve výrobě chleba, sušenek a koláčů

Tento oddíl se zaměřuje na společnosti, které vyrábějí chleba, sušenky a koláče (kódy NACE 10.71 a 10.72).

3.9.1. Systémy snížení odpadů z neprodaného chleba

Osvědčeným postupem environmentálního řízení je zavedení vhodných systémů „vrácení“ chleba, když se neprodaný chléb z míst prodeje přijme zpět do pekárny, kde byl vyroben. Shromážděný chléb se uloží v pekárně a může se zpracovat na strouhanku a knedlíky, nebo ho mohou shromažďovat společnosti, které jsou držiteli licence, (např. charity nebo sociální organizace, je-li takový chléb ještě vhodný k lidské spotřebě), nebo se může použít na jiné účely (např. krmivo pro zvířata). Společnosti, které jsou držiteli licence, mohou chléb shromažďovat přímo v místech prodeje.

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro všechny výrobce chleba, včetně malých a středních podniků. Pekárny, které nedodávají chléb na vzdálená místa prodeje, mohou výše uvedená opatření provádět přímo, aniž by musely zavést systém vrácení chleba. V závislosti na zamýšleném používání vráceného chleba se musí zabezpečit vhodná manipulace, doprava a skladování, aby se splnily hygienické požadavky.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i63) Míra vrácení (%) neprodaného chleba z míst prodeje, které se podílejí na systému „vrácení“	(b25) V případě pekáren: 100 % míst prodeje, která prodávají vyrobený chléb, se zúčastňuje na příslušném systému vrácení neprodaného chleba

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i64) Účast (%) míst prodeje na existujících systémech vrácení chleba pro danou oblast	
(i65) Procentní podíl neprodaného chleba převedeného na jiné použití, aby se zamezilo vytváření potravinářských odpadů (%)	

3.9.2. Minimalizace spotřeby energie na pečení

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je minimalizace spotřeby energie na pečení buď provozováním existujících pecí energeticky co nejúčinnějším způsobem, nebo výběrem nejúčinnější pece pro splnění konkrétních potřeb pečení na základě: požadavků na výrobu, zdrojů energie, prostorových omezení, požadavků na teplotu, provozního režimu a způsobu převodu tepla.

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro všechny výrobce chleba, sušenek a koláčů, včetně malých a středních podniků.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i66) Spotřeba energie v procesu pečení, tj. kWh na: — tunu upečeného výrobku nebo — tunu použité mouky nebo — m ² plochy pečení (plocha pece)	—

3.10. Osvědčené postupy pro environmentální řízení ve výrobě vína

Tento oddíl se zaměřuje na společnosti, které vyrábějí víno (kód NACE 11.02).

3.10.1. Snížení spotřeby vody, produkce organického odpadu a spotřeba energie ve vinařském závodě

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je:

- snížení spotřeby vody ve vinařském závodě zdokonalením činností čištění (oddíl 3.1.4) a instalace zařízení velmi účinně využívajícího vodu;
- zavedení přístupu účinného využívání strategických zdrojů k organickým zbytkům produkováným ve vinařském závodě, včetně opatření přizpůsobených konkrétnímu případu, jako je: proměna vedlejších výrobků na výrobky k lidské spotřebě (např. pálení alkoholu z hroznových výlisků); odstraňování umělých hnojiv používáním kompostování; opětovné získávání energie v zařízeních na kombinovanou výrobu tepla, chlazení a elektřiny (oddíl 3.1.8);
- snížení spotřeby energie prostřednictvím:
 - výběru zařízení účinně využívajícího energii vždy, když je potřebná výměna nebo rozšíření se zajištěním příslušných rozměrů vybraného zařízení (podle potřeb výrobního postupu);
 - větší izolace trubek, chladicích linek atd.;
 - pravidelných kontrol ohřívacích/chladicích trubek v nádržích, aby se zamezilo jejich netěsnostem nebo poškození jejich izolace, a/nebo aby se netěsnosti a poškozená izolace opravily;
 - projektování sklepů, které velmi účinně využívají energii (tj. volba vhodné orientace a místa, aby se snížila míra slunečního záření, výběr stavebních materiálů s vysokými hodnotami U (hodnoty součinitele převodu tepla) a používání ekologických střeš a reflexních barev a materiálů).

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro všechny výrobce vína, včetně malých a středních podniků. Existující vinařské závody však mají celou řadu omezení, pokud jde o výše uvedená opatření, kde použitelnost závisí na už zavedených konkrétních výrobních postupech.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
(i67) Celková spotřeba vody ve vinařském závodě (l) na litr vyrobeného vína. Spotřebovanou vodu lze měřit také na úrovni výrobního postupu.	—
(i68) Produkce organického odpadu ve vinařském závodě (kg) na litr vyrobeného vína za měsíc/rok	
(i69) Spotřeba tepelné energie (kWh/l vyrobeného vína): může se vypočítat za rok nebo během sezóny sběru hroznů	
(i70) Spotřeba elektrické energie (kWh/l vyrobeného vína): může se vypočítat za rok nebo během sezóny sběru hroznů	

4. DOPORUČENÉ KLÍČOVÉ INDIKÁTORY Vlivu činnosti organizace na životní prostředí v konkrétním odvětví

V následující tabulce je uveden výběr klíčových indikátorů vlivu činnosti organizace na životní prostředí pro odvětví výroby potravin a nápojů. Jde o podmnožinu všech indikátorů uvedených v oddíle 3. Tabulka je rozdělena podle cílové skupiny v souladu se strukturou tohoto dokumentu:

- klíčové indikátory pro všechny výrobce potravin a nápojů;
- doplňující klíčové indikátory pro různá dílčí odvětví v rámci odvětví výroby potravin a nápojů, a to:
 - zpracování kávy;
 - výroba olivového oleje;
 - výroba nealkoholických nápojů;
 - výroba piva;
 - výroba masných výrobků a výrobků z drůbežního masa;
 - výroba ovocných šťáv;
 - činnosti výroby sýra;
 - výroba chleba, sušenek a koláčů;
 - výroba vína.

Indikátor	Společná jednotka pro přepočet	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium	Související osvědčený postup pro environmentální řízení
VŠICHNI VÝROBCI POTRAVIN A NÁPOJŮ (KÓDY NACE 10 A 11).							
Procentní podíl celkového počtu míst nebo výrobků posuzovaných s použitím uznávaného protokolu posouzení environmentální udržitelnosti.	%	Všichni výrobci potravin a nápojů	Místa výroby (tj. výrobní postupy) a výrobky, které se posuzují s použitím uhlíkové stopy a/nebo posouzení životního cyklu (LCA), děleno celkovým počtem míst výroby a výrobků	Úroveň společnosti	Energetická účinnost Materiálová účinnost Voda Odpad Biologická rozmanitost Emise	Je zavedeno posouzení environmentální udržitelnosti v rámci celé společnosti se zahrnutím všech činností. Posouzení environmentální udržitelnosti se provádí u všech nových výrobků ve vývoji.	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.1
Procentní podíl složek potravin nebo výrobků, které splňují specifická kritéria společnosti týkající se udržitelnosti, nebo jsou v souladu s existujícími normami udržitelnosti	%	Všichni výrobci potravin a nápojů	Počet nebo hodnota složek potravin nebo nakupovaných výrobků v EUR, které splňují specifická kritéria společnosti týkající se udržitelnosti, nebo jsou v souladu s existujícími normami udržitelnosti, děleno celkovým počtem nebo hodnotou nakupovaných složek potravin nebo výrobků	Úroveň společnosti	Energetická účinnost Materiálová účinnost Voda Odpad Biologická rozmanitost Emise	—	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.2
Procentní podíl dodavatelů zapojených do programů zlepšení udržitelnosti	%	Všichni výrobci potravin a nápojů	Počet dodavatelů zapojených do programů udržitelnosti (s cílem zlepšit vliv jejich činnosti na životní prostředí) z celkového počtu dodavatelů. Tento indikátor je možné také vypočítat na základě hodnoty výrobků v EUR dodávaných dodavateli zapojenými do programů udržitelnosti (s cílem zlepšit vliv jejich činnosti na životní prostředí) z celkové hodnoty dodávaných výrobků	Úroveň společnosti	Energetická účinnost Materiálová účinnost Voda Odpad Biologická rozmanitost Emise	—	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.2

Indikátor	Společná jednotka pro přepočet	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium	Související osvědčený postup pro environmentální řízení
Emise CO ₂ související s balením na jednotkovou hmotnost vyráběného výrobku	Balení g ekvivalentu CO ₂ /g výrobku Balení g ekvivalentu CO ₂ /ml výrobku	Všichni výrobci potravin a nápojů	Ekvivalent CO ₂ související s balením na jednotkovou hmotnost nebo objem vyrobeného výrobku vypočítaný s použitím nástroje ekodesignu pro návrh balení	Na výrobek	Energetická účinnost	Nástroj ekodesignu se používá, když se navrhuje balení s cílem určit varianty s nízkým vlivem na životní prostředí.	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.3
Energie na jednotku výroby související s čištěním	kWh/kg kWh/l kWh/počet výrobků	Všichni výrobci potravin a nápojů	Energie (teplo a elektřina) spotřebovaná na činnosti čištění, děleno množstvím výstupu výrobků vyjádřeným v hmotnosti, objemu nebo počtu výrobků	Podle místa výroby	Energetická účinnost	—	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.4
Spotřeba energie na jednotku výroby související s čištěním	m ³ /kg m ³ /l m ³ /počet výrobků	Všichni výrobci potravin a nápojů	Voda spotřebovaná na činnosti čištění, děleno množstvím výstupu výrobků vyjádřeným v hmotnosti, objemu nebo počtu výrobků	Podle místa výroby	Voda	—	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.4
Množství čisticího prostředku na jednotku výroby	kg/kg kg/l kg/počet výrobků m ³ /kg m ³ /l m ³ /počet výrobků	Všichni výrobci potravin a nápojů	Hmotnost nebo objem čisticích prostředků (např. hydroxid sodný), děleno množstvím výstupu výrobků vyjádřeným v hmotnosti, objemu nebo počtu výrobků	Podle místa výroby	Materiálová účinnost Emise	—	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.4

Indikátor	Společná jednotka pro přepočítání	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium	Související osvědčený postup pro environmentální řízení
Měrné emise skleníkových plynů pro dopravu podle množství výrobku	kg ekvivalentu CO ₂ /m ³ kg ekvivalentu CO ₂ /t kg ekvivalentu CO ₂ /paleta kg ekvivalentu CO ₂ /bedna	Všichni výrobci potravin a nápojů	Celkové emise ekvivalentu CO ₂ během dopravy, děleno hmotností, objemem nebo počtem přepravných palet/beden (podle toho, co je vhodné)	Úroveň společnosti	Materiálová účinnost Emise	Pro 100 % přepravních a logistických činností (včetně poskytovatelů třetích stran) se podávají zprávy o těchto indikátorech: % dopravy podle různých druhů; kg ekvivalentu CO ₂ na dodaný m ³ /paleta atd.	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.5
Měrné emise skleníkových plynů pro dopravu podle množství výrobku a vzdálenosti	kg ekvivalentu CO ₂ /t/km	Všichni výrobci potravin a nápojů	Celkové emise ekvivalentu CO ₂ během dopravy, děleno hmotností přepravovaného výrobku a ujetou vzdáleností.	Úroveň společnosti	Materiálová účinnost Emise	U interních přepravních a logistických činností se podávají zprávy o těchto indikátorech: faktor zatížení nákladního vozidla (hmotnostní nebo objemové %) kg ekvivalentu CO ₂ na tkm.	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.5
Procentní podíl dopravy podle různých druhů	%	Všichni výrobci potravin a nápojů	Procentní podíl dopravy podle různých druhů (např. silniční, železniční, námořní, letecká) na celkových dopravních činnostech. Procentní podíl dopravy podle druhů dopravy lze vypočítat na základě tkm nebo hodnoty prodeje.	Úroveň společnosti	Materiálová účinnost Emise	Pro 100 % přepravních a logistických činností (včetně poskytovatelů třetích stran) se podávají zprávy o těchto indikátorech: % dopravy podle různých druhů; kg ekvivalentu CO ₂ na dodaný m ³ /paleta atd.	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.5

Indikátor	Společná jednotka pro přepočítání	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium	Související osvědčený postup pro environmentální řízení
Součinitel zatížení pro nákladní dopravu	% hmotnosti (kg) % objemu (m ³)	Všichni výrobci potravin a nápojů	Celkové využití zatížení (hmotnost nebo objem), děleno celkovým dostupným zatížením (hmotnost nebo objem) pro dopravní prostředek používaný na přepravu výrobků	Úroveň společnosti	Materiálová účinnost Emise	U interních přepravních a logistických činností se podávají zprávy o těchto indikátorech: součinitel zatížení pro nákladní dopravu (% hmotnosti nebo objemu); kg ekvivalentu CO ₂ na tkm.	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.5
Spotřeba paliva vozidel v silniční dopravě	l/100 km	Všichni výrobci potravin a nápojů	Skutečná úspora paliva silničních vozidel na silnicích používaných na přepravu výrobků	Úroveň společnosti	Energetická účinnost Emise	Průměrná spotřeba paliva těžkých nákladních vozidel je menší nebo se rovná 30 l/100 km.	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.5
Celková měrná spotřeba energie ve skladech	kWh/m ² /kg čistého výrobku	Všichni výrobci potravin a nápojů	Celková spotřeba energie ve skladech (z hlediska konečné spotřeby energie) během konkrétního časového období (např. měsíčně, ročně), děleno příslušným množstvím zpracovaného materiálu (např. kg čistého výrobku)	Podle místa výroby	Energetická účinnost	Tepelně řízená izolace skladů je optimalizována.	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.5
Procentní podíl chladicích systémů na přírodní chladiva	%	Všichni výrobci potravin a nápojů	Počet mrazicích/chladicích systémů používajících přírodní chladiva, děleno celkovým počtem mrazicích/chladicích systémů.	Podle místa výroby	Emise	Používání 100 % chladicích systémů na přírodní chladiva na všech místech.	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.6
Chladicí faktor (EER)	kW (chladicí kapacita/kW (spotřeba elektrické energie)	Všichni výrobci potravin a nápojů	Poměr mezi chladicí kapacitou a spotřebou elektrické energie v chladicím/mrazicím systému. Poměr lze vypočítat pro jednotlivý chladicí systém nebo pro celé výrobní/chladicí/mrazicí zařízení	Podle místa výroby	Energetická účinnost	—	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.6

Indikátor	Společná jednotka pro přepočet	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium	Související osvědčený postup pro environmentální řízení
Celková spotřeba energie na jednotku výrobku	kWh/t kWh/EUR kWh/m ³ kWh/počet výrobků	Všichni výrobci potravin a nápojů	Energie (teplo, chlazení a elektrina) spotřebovaná na místě výroby, děleno množstvím výstupu výrobků vyjádřeným v hmotnosti, objemu nebo počtu výrobků	Podle místa výroby	Energetická účinnost	Komplexní systém hospodaření s energií (EnMS) je zavedený (např. norma ISO 50001). Pravidelné audity a sledování energie jsou zavedeny s cílem určit hlavní hnací mechanismy spotřeby energie. Vhodná řešení energetické účinnosti jsou zavedena pro všechny postupy v zařízení. Synergie v poptávce po teplu/chlazení/páře se využívají ve všech postupech, v rámci zařízení a v sousedních zařízeních.	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.7
Celková spotřeba energie na plochu zařízení	kWh/m ² výrobního zařízení	Všichni výrobci potravin a nápojů	Energie (teplo, chlazení a elektrická energie) spotřebovaná na místě výroby za konkrétní časové období (např. ročně, měsíčně), děleno podlahovou plochou zařízení	Podle místa výroby	Energetická účinnost	Komplexní systém hospodaření s energií (EnMS) je zavedený (např. norma ISO 50001). Pravidelné audity a sledování energie jsou zavedeny s cílem určit hlavní hnací mechanismy spotřeby energie. Vhodná řešení energetické účinnosti jsou zavedena pro všechny postupy v zařízení. Synergie v poptávce po teplu/chlazení/páře se využívají ve všech postupech, v rámci zařízení a v sousedních zařízeních.	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.7

Indikátor	Společná jednotka pro přepočít	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium	Související osvědčený postup pro environmentální řízení
Celková spotřeba energie pro specifické postupy	kWh	Všichni výrobci potravin a nápojů	Energie (teplo, chlazení a elektrická energie) spotřebovaná za konkrétní časové období (např. ročně, měsíčně) na konkrétní postup (např. čištění, vaření, chlazení)	Podle výrobního postupu	Energetická účinnost	<p>Komplexní systém hospodaření s energií (EnMS) je zavedený, např. norma ISO 50001, který může být součástí systému environmentálního řízení, jako je EMAS.</p> <p>Pravidelné audity a sledování energie jsou zavedeny s cílem určit hlavní hnací mechanismy spotřeby energie.</p> <p>Vhodná řešení energetické účinnosti jsou zavedena pro všechny postupy v zařízení.</p> <p>Synergie v poptávce po teplu/chlazení/páře se využívají ve všech postupech, v rámci zařízení a v sousedních zařízeních.</p>	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.7
Procentní podíl spotřeby energie výrobního zařízení pokryté z obnovitelných zdrojů energie	%	Všichni výrobci potravin a nápojů	<p>Energie z obnovitelných zdrojů (teplo a elektrická energie zvláště) vyráběná na místě/poblíž nebo naku-povaná jako certifikovaná energie z obnovitelných zdrojů (např. elektrická energie z obnovitelných zdrojů), děleno spotřebou energie výrobního zařízení (teplo a elektrická energie zvláště).</p> <p>Certifikace musí zajistit, aby pořizovaná energie z obnovitelných zdrojů nebyla vykazována jinou organizací nebo v průměrné národní skladbě zdrojů elektřiny.</p>	Podle místa výroby	Energetická účinnost Emise	<p>Zavedení výroby tepelné energie z obnovitelných zdrojů na místě nebo poblíž pro vhodné výrobní postupy.</p> <p>Technologie výrobních postupů jsou přizpůsobené tak, aby lépe plnily dodávky tepla z obnovitelných zdrojů.</p>	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.8

Indikátor	Společná jednotka pro přepočet	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium	Související osvědčený postup pro environmentální řízení
Poměr mezi produkováním potravinářským odpadem a konečným vyráběným výrobkem	tuny potravinářského odpadu/tunu konečného výrobku	Všichni výrobci potravin a nápojů	Tuny potravinářského odpadu (odeslaného na recyklaci, opakované použití a likvidaci, včetně potravinářského odpadu používaného jako zdroj energie nebo na výrobu hnojiv), děleno tunami hotového výrobku	Podle místa výroby	Odpad	—	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.1.9
Jsou zavedeny příslušné nejlepší dostupné techniky	ano/ne	Všichni výrobci potravin a nápojů	Tento indikátor vyjadřuje, zda výrobci potravin a nápojů zavedli příslušné nejlepší dostupné techniky. Důležitost by měli posoudit výrobci potravin a nápojů podle environmentálního přezkumu těchto činností a příslušných určených environmentálních aspektů a tlaků. V posouzení by se měl vzít v úvahu konkrétní rozsah/podmínky činností a postupy společnosti.	Podle místa výroby	Emise	Dosahuje se úrovně vlivu činnosti organizace na životní prostředí, která je mezi nejlepšími 10 % každého rozsahu úrovní emisí souvisejícími s nejlepšími dostupnými technikami (nebo vlivem činnosti organizace na životní prostředí) stanoveného v referenčním dokumentu nejlepších dostupných technik pro potravinářské odvětví, odvětví nápojů a mléka.	Osvědčený postup 3.1.10
SPOLEČNOSTI ZPRACOVÁVAJÍCÍ KÁVU (KÓD NACE 10.83)							
Spotřeba tepelné energie v činnostech pražení	kWh/t zelené pražené kávy	Společnosti, které zpracovávají kávu	Spotřeba tepelné energie (např. zemní plyn, propan) na pražení, děleno počtem tun zelené pražené kávy. Může se vypočítat na dávku pražené kávy nebo za určité časové období (např. den, týden, měsíc)	Podle místa výroby	Energetická účinnost Emise	Je zavedený systém předehřívání zelené kávy.	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.2.1

Indikátor	Společná jednotka pro přepočet	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium	Související osvědčený postup pro environmentální řízení
SPOLEČNOSTI VYRÁBĚJÍCÍ OLIVOVÝ OLEJ (KÓD NACE 10.41)							
Spotřeba vody v oddělování olivového oleje	l vody/t zpracovaných oliv l vody/l vyrobeného olivového oleje	Společnosti vyrábějící olivový olej	Množství vody spotřebované v oddělování olivového oleje (l), děleno hmotností zpracovaných oliv nebo objemem vyrobeného olivového oleje	Podle místa výroby	Voda	Méně než 50 l (5 %) vody spotřebované v oddělování olivového oleje na 1 000 l vyrobeného olivového oleje.	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.3.1
Voda spotřebovaná na mytí oliv po přejímce	l vody/t zpracovaných oliv	Společnosti vyrábějící olivový olej	Množství vody spotřebované na mytí oliv po přejímce (l), děleno hmotností zpracovaných oliv (t)	Podle místa výroby	Voda	Pro olivy dodávané jako čisté se nespoteřebuje žádná voda (0 l) na jejich mytí po přejímce.	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.3.2
SPOLEČNOSTI VYRÁBĚJÍCÍ NEALKOHOLICKÉ NÁPOJE (KÓD NACE 11.07)							
Spotřeba energie pro vhánění vzduchu/osušování	kWh/l	Společnosti vyrábějící nealkoholické nápoje	Spotřeba energie (kWh) na vhánění vzduchu/osušování, děleno množstvím (l) vyrobeného produktu	Podle místa výroby	Energetická účinnost	—	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.4.1
SPOLEČNOSTI VYRÁBĚJÍCÍ PIVO (KÓD NACE 11.05)							
Celková spotřeba energie během vaření piva	MJ/hl	Společnosti vyrábějící pivo	Spotřeba energie (teplo a elektrická energie), děleno množstvím vyrobeného piva (hl) během konkrétního časového období. To se může vypočítat zvlášť pro elektrickou energii a teplo.	Podle místa výroby	Energetická účinnost	Instalace systému předehřívání sladiny teplem získaným z kondenzované páry sladiny.	Osvědčené postupy pro environmentální řízení 3.5.1, 3.5.2

Indikátor	Společná jednotka pro přepočítání	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium	Související osvědčený postup pro environmentální řízení
Míra odpařování během vaření sladiny	%	Společnosti vyrábějící pivo	Míra odpařování (%) ve vaření sladiny se vypočítá jako: $100 - (\text{objem po vaření} \times 100 / \text{objem před vařením})$	Podle místa výroby	Energetická účinnost	Míra odpařování během vaření sladiny je menší než 4 %	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.5.1
Spotřeba vody v postupu výroby piva	hl vody/hl piva	Společnosti vyrábějící pivo	Spotřeba vody (hl) ve výrobním postupu, děleno množstvím piva (hl) vyrobeného za určité časové období	Podle místa výroby	Voda	—	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.5.2
Procentní podíl CO ₂ opětovně získaného z kvašení	%	Společnosti vyrábějící pivo	Množství CO ₂ , které je opětovně získané během výroby piva v kvasných tancích/kádích (spilkách), zračních tancích a přetlačných tancích	Podle místa výroby	Energetická účinnost Emise	Je zavedený systém, kterým se opětovně získává nejméně 50 % CO ₂ vyprodukovaného během kvašení.	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.5.3
SPOLEČNOSTI VYRÁBĚJÍCÍ MASNÉ VÝROBKÝ A VÝROBKÝ Z DRŮBEŽÍHO MASA (KÓD NACE 10.13).							
Celková spotřeba energie na zpracování masa	kWh/kg výrobku	Společnosti vyrábějící masné výrobky a výrobky z drůbežího masa	Spotřeba energie na zpracování masa a drůbežího masa jako kWh, děleno množstvím (kg) zpracovaného masa	Podle výrobního postupu	Energetická účinnost	—	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.6.1
Spotřeba energie ve vysokotlakém zpracování	kWh/cyklus zpracovaného výrobku kWh/kg výrobku	Společnosti vyrábějící masné výrobky a výrobky z drůbežího masa	Spotřeba energie ve vysokotlakém zpracování pro postupy pasterizace a vaření	Podle výrobního postupu	Energetická účinnost	Pro zpracování vhodných masných výrobků (vařené výrobky, uzené a vařené výrobky a výrobky sušené za syrova atd.) se používá vysokotlaké zpracování (vlastní nebo zajišťované externě).	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.6.1

Indikátor	Společná jednotka pro přepočet	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium	Související osvědčený postup pro environmentální řízení
SPOLEČNOSTI VYRÁBĚJÍCÍ OVOCNÉ ŠTÁVY (KÓD NACE 10.32)							
Míra využití zbytků ovoce	%	Společnosti vyrábějící ovocné šťávy	Celkové množství (hmotnost) zbytků ovoce použitých pro opětovné získání hodnotných výrobků (např. pektin, éterické oleje), jako krmivo pro zvířata nebo jako vedlejší substrát v provozovnách pro anaerobní vyhnívání kalů, děleno celkovým množstvím zbytků ovoce.	Podle místa výroby	Odpad	100 % zbytků ovoce se používá pro opětovné získání hodnotných výrobků (např. pektin, éterické oleje), jako krmivo pro zvířata nebo jako vedlejší substrát pro anaerobní vyhnívání kalů.	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.7.1
SPOLEČNOSTI VYRÁBĚJÍCÍ SÝR (KÓD NACE 10.51)							
Procentní podíl celkové hmotnosti sušiny vyprodukované syrovátky opětovně získané pro použití ve výrobcích určených k lidské spotřebě	%	Společnosti vyrábějící sýr	Množství (hmotnost) sušiny získané ze syrovátky vyprodukované během výroby sýra, která se používá ve výrobcích určených k lidské spotřebě, děleno celkovým množstvím sušiny opětovně získané ze syrovátky	Podle místa výroby	Odpad Emise	Syrovátka se opětovně získává a dále zpracovává, aby se získaly další výrobky k lidské spotřebě na základě poptávky na trhu. Přebytková syrovátka se používá namísto krmiva pro zvířata nebo pro anaerobní vyhnívání kalů.	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.8.1
SPOLEČNOSTI VYRÁBĚJÍCÍ CHLĚB, SUŠENKY A KOLÁČE (KÓD NACE 10.71 A 10.72)							
Účast míst prodeje na existujících systémech vrácení chleba pro danou oblast	%	Společnosti vyrábějící chléb	Počet míst prodeje (obchody prodávající chléb vyráběný v pekárně), která se zúčastňují na systému vrácení chleba, děleno celkovým počtem míst prodeje prodávajících chléb vyráběný v pekárně.	Společnost	Odpad	100 % míst prodeje, která prodávají chléb vyrobený v pekárně, se zúčastňuje na příslušném systému vrácení neprodaného chleba.	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.9.1

Indikátor	Společná jednotka pro přepočet	Hlavní cílová skupina	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium	Související osvědčený postup pro environmentální řízení
Spotřeba energie v procesu pečení	kWh/t upečeného výrobku kWh/t spotřebované mouky kWh/m ² pečící plochy (plocha pecí)	Společnosti vyrábějící chléb, sušenky a koláče	Energie (např. elektrická energie) spotřebovaná během pečení, děleno množstvím výstupu výrobků, vstupů složek potravin nebo pečící plochou	Podle místa výroby	Energetická účinnost	—	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.9.2
SPOLEČNOSTI VYRÁBĚJÍCÍ VÍNO (KÓD NACE 11.02)							
Celková spotřeba vody ve vinařském závodě	l vody/l vyrobeného vína	Společnosti vyrábějící víno	Celková spotřeba vody v průběhu konkrétního časového období (např. ročně, měsíčně, v sezóně sběru) ve vinařském závodě měřená v litrech, děleno množstvím vyrobeného vína (l). Spotřebovanou vodu lze měřit také na úrovni výrobního postupu.	Podle místa výroby	Voda	—	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.10.1
Produkce organického odpadu ve vinařském závodě	kg/l vyrobeného vína	Společnosti vyrábějící víno	Organický odpad vyprodukovaný ve vinařském závodě během konkrétního časového období (např. ročně, měsíčně, v sezóně sběru) měřený v litrech, děleno množstvím vyrobeného vína (l).	Podle místa výroby	Odpad	—	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.10.1
Energie spotřebovaná ve vinařském závodě	kWh (tepla)/l vyrobeného vína kWh (elektrické energie)/l vyrobeného vína	Společnosti vyrábějící víno	Energie (tepelná a elektrická) v kWh spotřebovaná ve vinařském závodě během konkrétního časového období (např. ročně, měsíčně, v sezóně sběru), děleno množstvím vyrobeného vína (l).	Podle místa výroby	Energetická účinnost	—	Osvědčený postup pro environmentální řízení 3.10.1